

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

ראש השנה

קבלת שבת ויו"ט: 19.30

מעריב ליל ב': 20.36 ר"ת: 20.59

מוצאי יו"ט: 20.34 ר"ת: 20.57

18 SEPTEMBER 2020

Nr 1389

דף היומי עירובין מ'

נח לשמור על קדושת הגליון

סוף זמן ק"ש א' דר"ה בבוקר
מג"א: 9.53/9.39 - גר"א: 10.29
סוף זמן ק"ש ב' דר"ה בבוקר
מג"א: 9.54/9.40 - גר"א: 10.30

דרשת שבת שובה
ע"י מרן הרב שליט"א
יכולו לשמוע מיום ה', י"ג מדות
בקו הקהלה
03.233.55.67 → 8 → 1

למך או הקהלה

תשרי תשפ"א

תחל שנה וברכותיה

ערב ראש השנה, (היום האחרון של תש"פ), יום ו' ערב שבת קודש, כ"ט אלול.

מסתפרין (לפני חצות), נוטלין צפרנים, רוחצין בחמין וטובלין, כדי להכנס ליום הדין בקדושה וטהרה.

מכינים המאכלים לסימן טוב, וראש כבש, דג או עוף, וכן פרי לשהחיינו ליום שני. אין אוכלין אגוזים בימים אלו, שמרבים כיחה וניעה, ואגוזי בגימטריא ח"ט.

מולד תשרי תשפ"א: דאנערשטיג נאכמיטאג, 2 אזייגער, 38 מינוט און 17 חלקים.

א' דראש השנה, קבלת שבת ויום טוב, בשעה 19.30 (פלג המנחה: 18.32).

הדלקת הנרות, ממרכין להדליק נר של שבת ושל יום טוב, ושהחיינו. נכון ליתן צדקה קודם הדלקת הנרות (וכן בכל ער"ש ויו"ט). גם הנוהגות להדליק בכל יו"ט לפני קידוש, כשהלל בשבת צריכות להדליק בזמן קבלת שבת ויו"ט.

א' דר"ה, שבת קודש, א' תשרי. בליל ראש השנה יכנס לבית הכנסת באימה וביראה. (וראו לכל (המשך בעמוד ב)

חבר אני לכל אשר יראון
הנהלה הקהילה משקיעה מאמצים רבים לשרת את כלל תושבי עירנו בתחומים שונים, וביותר בתקופה קשה זו, וכמובן שהכל עולה לסכומים גדולים, חוץ מההוצאות הקבועות והשוטפות. **אשר על כן אין מזוין אלא למזוין, ומבקשים מחברי הקהלה לשלם את דמי החבר בהקדם. ובוזה יוצאים אנו שוב בקריאה לכל אלו שעדיין אינם נמנים על חברי קהילתנו להרשם כחבר מן המניין ולקיים "חבר אני לכל אשר יראון".** ניתן להשיג טופס הרשמה במשרד הקהלה, או דרך האי-מייל m.hadass@skynet.be

שירות מיוחד:

בימי עשי"ת ובין יו"כ לחג הסוכות, מדי ערב, יעבור גובה מטעם הקהלה בבתי המדרש לקבל מהציבור את דמי החבר, כדי להקל על אלו שקשה להם לבוא למשרד וכדו'.

אפשר גם להתקשר לגובה

הר"ר משה דוד שטיין הי"ו במס' 0491.761.434

למרן הרב שליט"א ולחברי הביד"ץ שליט"א, לכל מאן דעסקי באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר, לחברי הקהלה ולתושבי העיר, לחולי עמינו קצירי ומריעי, לעם ה' השוכן בציון ובארצות פזוריהם, לאחינו בני ישראל הנתונים בצרה ובשביה, ברכת כתיבה וחתימה טובה
שנת חיים ברכה והצלחה, שפע רפואות וישועות שנה שימלא ה' כל משאלותינו לטובה מאחלת הנהלת הקהלה

'ממלט' לשון הצלה ודאית. 'זכור' הוא לשון בקשה. 'מלך ממלט מרעה ליודעי תרועה' היודעים לכוון הכוונות הנוראות של תקיעות שופר, אותם בודאי ממלטם הקב"ה מכל רעות. אבל אנו מבקשים שיזכור הקב"ה זכות "אחוז קרן" - עקידת יצחק, גם "לתוקעי לך היום בקרן" שאינם יודעי תרועה, אלא תוקעים בפשטות בלי שיודעים כוונת המצוה. (דברי יחזקאל)

כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך (מוסף דר"ה, זכרונות) סיפר כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי זצ"ל: שמעתי מזקני בעל "אהבת ישראל" זי"ע שאמר בשמו של האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל - היה זה כשהזדמן האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל לבקר את זקני זי"ע בגרוסוורדיין אמר לו זקני זי"ע בשם ה"קדושת לוי" מבארדיטשוב זי"ע, "כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם" שהקב"ה זוכר כל מה שאדם שוכח, וזה בין המצוות בין העבירות, הכונה שאם אדם עושה מצוה ומחזיק עצמו בזה ומתגאה מזה אז השי"ת שוכח מזה, ולהיפך אם אדם עושה עבירה חלילה וזוכר מזה ויודע שצריך לתקן מה שעשה בבחינת 'חטאתי נגדי נמיד' אז השי"ת שוכח מזה, משא"כ אם כשעושה מצוה שוכח מזה תיכף, שאין לו במה להתגאות מזה שהרי יודע שכמה שיעשה עוד לא יצא ידי חובתו - אז השי"ת זוכר את המצוה.

וסיפר זקני (ה"אהבת ישראל" זי"ע) שאמר לו הרב מקראלי (כ"ק אדמו"ר מסאטמאר זצ"ל) שלפי הנ"ל אפשר לומר הפשט במה שאנו אומרים בוידי מעשר "לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי", ולכאורה קשה איזה וידי זה, הרי מחשב רק דברים טובים "עשיתי ככל אשר צויתני וגו'", וידי הרי צריך לומר כשעשה דברים לא טובים. רק הפשט שהידי הוא על "ולא שכחתי", עשיתי רק דברים טובים - אבל לא שכחתי מזה - אז איך זאל עס אינגאנצען אוועקמאכען, כי כשעושים דברים טובים צריכים תיכף לשכוח מזה, ולא להחזיק את עצמו גדול בזה.

(אוצרות צדיקי וגאוני הדורות)

תקנו בחדש שופר בכסה ליום חגנו (תהלים פא,ד) איזהו חג שהחודש מתכסה בו, הוי אומר זה ראש השנה (ר"ה ח,א). בשני שמות נקרא ראש השנה בכתוב זה: "חודש" ו"כסה" והפסיק הכתוב ביניהם בתיבת "שופר". ויש לפרש הענין על פי מה שכתב האריז"ל (שער הכוונות, פסח דרוש ב') שאותיות מתחלפות באותיות הקודמות להן. והנה אותיות הקודמות ל"חדש" הן "גזר", ואותיות הקודמות ל"כסה" הן "דין", והוא רמז לגזר דין שביום זה. ואותיות שקודם "שפר" הן "קרע" רמז שהשופר קורע את גזר הדין. (פנים יפות)

נאפד נקמה סתרו יושר (פיט)

"נאפד נקמה", אף שהקב"ה מתלבש לפעמים בנקמה ח"ו לעינינו, בכל זאת "סתרו יושר", נסתרו בזה טובה גדולה. והעצה לראות היושר בחוש, "עצתו אמונה", שיאמין בזה באמונה שלימה, ואז יראה כי "פעולתו" של ה' "אמת". (עבודת פנים)

מלך ממלט מרעה ליודעי תרועה וכו' מלך זכור אחוז קרן לתוקעי לך היום בקרן (יוצרות לר"ה)

הודעה חשובה
בעקבות הקשיים שהשלטונות מערימים על קיום מנהג הכפרות בתרנגולים כמקדמת דנא, בנוסף להגבלות בשנה זו עקב המצב, אפשר לקיים את מנהג הכפרות ע"י דגים חיים שלמים (כגון סלמון, קרפיון או פורל), ואם אין לו אפשרות ע"י דגים, יוכל לעשות ע"י כסף.
כשמסבבים על הראש את הדג אומרים: "זה חליפתי וכו' זה הדג ילך וכו'", וכשמסבבין על הראש את הכסף אומרים: "זה חליפתי וכו' אלו המעות ילכו לצדקה וכו'",
והשי"ת יהיה בעזרונו שיתבטלו כל הנזירות, ונזכה לשנה טובה ומתוקה, משופעת ברוב טובה, ובמהרה נזכה לקבל פני משיח צדקנו שיבא לגאולנו אפי"ה.
בברכת נמר התימה טובה
הבית דין צדק

זה היום תחלת מעשיך

סיפורים ועובדות מגדולי ישראל בעיני ראש השנה

שהיה רגיל תמיד בראש השנה להמליץ טוב על ישראל, ואמר, רבונו של עולם, כל המזל של ישראל נכנס כולו לצרכך. כי מה עושה הישראל כשיש לו פרנסה בריחה, הוא מגדל בנינים לתלמוד תורה, מוותר לעונג שבת, פותח ידו לצדיקה, וכדומה. וכל עיקר ההוצאות של איש יהודי נכנסים רק עבור מצוות ה', ומדוע לא תושיע את ישראל.

אימת הדין

את המעשה הבא סיפר מרן הג"ר חיים עוזר גרודז'נסקי זצ"ל: בשעות אחר הצהריים של ראש השנה אחד, באו כמה מבעלי הבתים של בריסק לביתו של מרן הגר"ח זצ"ל, להתברך מפיו ולהתבשר מגודלו של יום במחיצתו. בעוד הם ישובים סביב השלחן נכחו הללו באימת הדין הנסוכה על פניו, והנה קולטות אזניהם מדי רגע או שנים אנחות עמוקות הבוקעות מקרבו בהיותו שרוי בשרעפים, מתוח כולו. נענה אחד מהם והרהיב עוז לתמוה בפניו: "מדוע זה יש לו להאנח, והלא ברור הוא שרבינו היהוה לכל הפחות בגדר של "בינוני", וכיון שכך הרי איתא בגמרא שאם הבינוני עושה מצוה אחת, הרי הוא מכריע בזה את עצמו לכף זכות. אם כן, יעשה נא הרב עוד מצוה אחת, ובזה יהא לבו סמוך ובטוח כי הכריע את עצמו לכף זכות!"

ויהי אך שמע רבי חיים את דברי האיש ותיכף קפץ ממקומו ואמר בהתרגשות: "בינוני? אמרתם שאני בגדר של בינוני? לו רק הייתי בטוח שאני לכל הפחות בגדר של בינוני, הייתי רץ בכל העיר בריסק ומנשק את האנשים מרוב שמחה על היותי בדרגה של בינוני!"

(מפי הרב ר' זאב רוזנרטן זצ"ל ששמע את המעשה מפי הגר"ח עת שהיה בימים הנוראים של שנת תר"צ בישיבת מונטיט אשר בשווייץ, לאחר השתתפותו בכנסיה הגדולה שהתקיימה קודם לכן בווינא). (הרב מבריסק ח"א, עמ' 31)

הס קטיגור

הרה"ח המפואר רבי דוד מרדכי ז"ל (שהיה דר בהארדאק העיר שבה כיהן חמיו הרה"צ המפורסם רבי הערש הארדאקער זצ"ל כאב"ד, והיה מגדולי וחשובי תלמידי מרן בעל "יסוד העבודה" ז"ע) היה אומר: בני ישראל לקחו לעצמם עצה שכלית, שלא מדברים בר"ה דברים בטלים, וכשבא הס"מ לקטרג אומרים לו גם כן, אל תבלבל, היום לא מדברים דברים בטלים.

(מאמר מרדכי ח"א, עמ' עא)

הנני העני

אירע פעם בראש השנה לפני תקיעת שופר, בעת שכולם מכינים עצמם בהכנה דרבה לתקיעות, נראה רבינו (הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל ז"ע) ששימש כבעל תוקע, מתהלך מוטדד אנה ואנה. נגש אליו רבי אליהו ראטה זצ"ל נאמן ביתו ומשמשו בקודש, ושאלו לסיבת דאגתו. סח לפניו רבינו, שבערב ראש השנה נכנסה אלמנה עם בקשה בפיה תוך הנחת פדיון, הוא ברכה שתמולא כל בקשתה, והנה הוא יודע בעצמו שאינו "בר הכי" ואינו רבי, ויש כאן חשש גזילה, והאיך יוכל לגשת לתקיעת שופר ולהוציא רבים יד"ח. נענה אליו רבי אליהו שהיה אמון על טבעו של רבינו, שעיקר כוונתה בנתינת הכסף היא עקב היותו עני בן טובים. נרגע בכך רבינו, אכן עני הוא, ובן טובים גם הוא, בן של אביו הק', ונגש לתקיעת שופר. (העוז והעונה)

לשובע ולא לרזון

בראש השנה לפני התקיעות, כאשר כל אחד מחפש לעסוק בעניינים נשגבים להתעלות לומד ספרי מוסר וספרי קבלה, הוא (הרה"ק ר' ישע"י מקערעסטרי זצ"ל) היה עוסק בחיתוך העוגות לצורך האורחים הרבים שבאו בצל קורתו, ובלשונו הוא הסביר את מעשיו: "בשעה שיש מתעסקין ברזי דרזון, אני מתעסק בשובע ולא לרזון", שהרי גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה.

(הצדיק ר' ישעיה'לע מקערעסטרי, עמ' 68)

המברך יתברך

בענין ברכת לשנה טובה וכו' בליל ראש השנה, וכן ברכת כתיבה וחתימה טובה בימי הרחמים והסליחות, היה אומר (הגאון רבי חיים ברים זצ"ל) שבהיותו בסלאבדקא (בישיבת סלאבדקא בב"ב) שמע מגאון אחד שאמר שאיתא בגמרא (ברכות נה"א) שלשה דברים מקצרים ימיו וכו' כוס של ברכה לברך ואינו מברך וכו' דכתיב ואברכה מברכך וגו', ופרש"י, והמברך ברכת המזון מברך בעל הבית, ויעו"ש שהכונה על ברכת האורח, ומשמע שמי שמברך את חבירו מתברך הוא בזכות ברכה זו דכתיב ואברכה - מברכך, שהש"ת מברך את המברך, ויעו"ש במהרש"א. ולפי זה נמצא שבימים אלו שאנו מבקשים ומתחננים לזכות לשנה טובה וכתיבה וחתימה טובה לחיים טובים וארוכים דין גרמא לברך לזולתו כל כמה שאפשר וע"כ יתקיים בנו מקרא שכתוב ואברכה מברכך, באריכות ימים ושנים טובות בכתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים לאלתר לחיים טובים.

ואכן רבינו (הגאון רבי חיים ברים זצ"ל) נהג גם הוא כאמור, ולא חש על כחותיו הדלים, והידר לברך את כל אחד ואחד מנער וטף ועד זקן ונשוא פנים כפי האפשרויות שעמדו לרשותו, ובליל ר"ה בק"ק סקווער כשאלפי בני"ע עברו להתברך מפי כ"ק האדמו"ר מסקווער שליט"א נעמד גם הוא במקום מרוחק קצת ובירך לכל אחד ואחד בברכת השנה וטעמו ונמוקו עמו כנ"ל, והגם שתמיד דרכו לברוח מכל דנדוד צל וחשש של ספק כבוד, אולם כאן ויתר על כבודו כדי לברך ולהתברך. (מריה חיים, עמ' קיט)

למען עשה

אדמו"ר ציס"ע הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זלה"ה סיפר בראש השנה אחר הקידוש בלילה, מהרה"צ מבארדיטשוב צלה"ה,

בין שני צדי וצדי

א' תשרי

ד'תשע"ב: הקדוש רבי אמנון ממגנצא - ונתנה תוקף תר"מ: רבי מאיר לייבוש (ב"ר יחיאל מיכל מלבי"ם תרע"ד: רבי יעקב דוד [ב"ר זאב] וילאבסקי - הרידב"ז תרצ"ו: רבי יצחק מאיר [ב"ר אברהם יהושע העשיל] - האדמו"ר מקאפיטשניץ

ב' תשרי

תרפ"ב: רבי ישראל [ב"ר אשר] פערלאוו - הינוקא" מסטאלין

ג' תשרי

ג' של"ט: גדליהו בן אחיקם (וי"א שנהרג בר"ה) תמ"א: רבי אברהם אבלי [ב"ר חיים] הלוי גאמבינער - מגן אברהם תרכ"א: רבי ישראל [ב"ר גדליה] ליפשיץ - תפארת ישראל

תר"צ: רבי שמעון נתן נטע [ב"ר דוד צבי שלמה] בידערמאן - האדמו"ר מלעלוב תר"ץ: רבי נפתלי [ב"ר משה] טראפ - ראש ישיבת ראדן

תש"ב: רבי אהרן יחיאל [ב"ר ירחמיאל משה] האפשטיין - האדמו"ר מקאזניץ

ד' תשרי

תק"ח: רבי צבי הירש [ב"ר נפתלי הירץ] אשכנזי האלבערשטאדט - כוס ישועות תקפ"א: רבי אברהם [ב"ר יחיאל] דאנציג - חיי אדם תר"ח: רבי יצחק אריה [זעקל לייב] [ב"ר מתתיהו] ווארמזער - בעל שם ממיקלשטאדט

ה' תשרי

תשס"ט: רבי יהודה [ב"ר מרדכי] גרינפעלד - דומ"ץ חסידי בעלזא אנטווערפן

ו' תשרי

תקע"ב: רבי אריה לייב [ב"ר ברוך] - שפאלער זיידא

ז' תשרי

תצ"ז: רבי דוד [ב"ר אברהם] אופנהיים - רב בניקלשבורג ופראג - נשאל דוד

ברכת מזל טוב חמה ולבנית להרב הגאון

מזה"ר **עמרם האניג** שליט"א דומ"ץ דקהלתנו

ולכל משפחתו שיחי

לרגל הולדת הנכדה שתחי'

ירוו ממנה ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב

מאחלת

הנהלת הקהלה

מתוך לוח הקהלה (המשך)

אדם בעשרת ימי תשובה להתפלל תפלה בזמנה ובצבור - אף דאינו נוהר בכל השנה - עכ"פ יזהר בזה בעשרה ימים אלו, שהם מיום א' דראש השנה עד אחר יום הכפורים, ואף בשאר דברים שלא היה נוהר בהם בכל השנה, כמו פת פלטר וכדומה - ואין דעתו לנהוג כן - עכ"פ יזהר בעשרה ימים אלו, שהם ימי תשובה ורחמים).

מנחה: הש"ץ לובש טלית - אומרים הודו (יש מקומות שאין אומרים). קרבנות, אשרי, חצי קדיש, שמונה עשרה, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (יש נוהגין לומר "לדוד" במעריב). אומרים פיוט "אחות קטנה וכו' תחל שנה וברכותיה".

קבלת שבת, יש בזה מנהגים שונים, יש שאומרים כל מזמורי לכו נרננה (כבכל שבת), יש מתחילין "מזמור לדוד הבו לד' בני אלים" ואחר כך החרוז הראשון או שני חרוזים מפיוט של "לכה דודי", ומדלגין החרוזים עד "בואי בשלום" (יש אומרים גם החרוז "ימין ושמאל תפרוצי"). יש מדלגין רק החרוז "התנערי מעפר", ויש מתחילין רק "מזמור שיר ליום השבת", וכל אחד יחזיק במנהגו. ובראש השנה יש שאין אומרים "שבמחה ובצהלה" מפני שהוא יום הדין (מט"א). מזמור שיר ליום השבת (אין אומרים במה מדלגין). יש שאין אומרים כגונא ויש שאומרים אותו (מט"א ואף המגן).

ערבית, כנהוג, הש"ץ עובר לפני התיבה בניגון המקובל, ברכו וכו' (אין אומרים מעריבת), ופרוש, ושמרו, תקעו בחודש שופר, חצי קדיש, וכופלין לעילא בכל הקדישים עד מוצאי יום כיפור, ואומרים "מכל" ברכתא, שמונה עשרה של ראש השנה, זכרנו, מי כמך (בכל אלו אם לא אמרם אינו חוזר, וכן ברכתא וריבספר), ובכך תן פחדך, ברכה ג' המלך הקדוש (אם סיים האל הקדוש ולא תקן כדי דיבור, חוזר לראש התפלה, וכן הדין בכל עשרת ימי תשובה), אתה בחרתנו וכו' יום השבת הזה ואת יום הזכרון הזה יום זכרון תרועה באהבה, מקדש השבת וישראל ויום הזכרון, וכתוב, בספר. לאחר "בספר" מסיימין "המברך את עמו ישראל בשלום", יש שמסיימין "עושה השלום". ויכולו, מגן אבות, המלך הקדוש (אם שכח אינו חוזר), עד מקדש השבת, יש אומרים מזמור לדוד ה' רועי וברכו כמו בכל ליל שבת. אומרים "לדוד מזמור" פסוק בפסוק (הזממור הזה הוא סגולה שלא יחסרו מזונותיו כל השנה), קדיש תתקבל (בכל הקדישים מר"ה עד אחר יוה"כ"ם, וכן בסוף שמונה עשרה, אומרים "עושה השלום" וכו'), עלינו, (יש מקומות שאומרים לדוד ה' אורי במעריב).

בלילה הראשון אחר התפלה מברכים איש את רעהו "לשנה טובה וכתב ותחתם לאלתר לחיים טובים", ולנקבה אומרים "תכתבי ותחתמי".

אומרים שלום עליכם כבכל שבת (יש שאין אומרים), ואומרים אזמר בשבחין (יש שאין אומרים זמירות הארצי"ל).

קידוש, יום הששי, בורא פרי הגפן, אשר בחר וכו' יום השבת הזה ואת יום הזכרון הזה יום זכרון תרועה באהבה וכו' מקדש השבת וישראל ויום הזכרון, שהחינו.

נוהגין לטבול פרוסת "המוציא" בדבש ואוכל כזית, יש נוהגין לאכול המוציא (במלח) ואחר כך לטבול פרוסה בדבש ולאוכלה, ואחר כך מברך על תפוח מתוק הטבול בדבש "בורא פרי העץ" ואוכל מעט - יש מקפידין להקדים ולברך בורא פרי העץ על התמרים, ואם אין לו תמרים - על הרימונים, ויש (המשך בעמוד ג)

תקיעת שופר

(שלשים קולות)

ביום ב' דראש השנה

בשעה 18.00

בדיק

בביהמ"ד "בית יעקב"

יאקאב יאקאבס סטר. 22

עזרת נשים פתוחה

בברכת כוח"ט - הנהלת הקהלה

מתוך לוח הקהלה (המשך)

מברכין כסדר הגמרא, דהיינו קרא, רוביא... תמרי, אלא שאין מעלין על השלחן את התמרים רק בסוף - ואומר "יה"ר מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שת(ת)חדש עלינו שנה טובה ומתוקה", ומהדרין לאכול ראש כבש לזכר עקידת יצחק, ואם אין לו ראש כבש יאכל ראש של עוף, או של דג, ואומרים "יה"ר שנהיה לראש ולא לזנב", ואוכלין רוביא (גזר - מייערין) ואומרים "יה"ר שירבו זכויותינו", ואוכלים כרתי ואומרים "שיכרתו שונאינו", סילקא - "שיסתלקו שונאינו", תמרים - "שיתמו שונאינו", קרא - "שיקרע גזר דינו ויקראו לפניך זכויותינו". ויש אוכלים רימונים ואומרים "שירבו זכויותינו כרמון". אומרים זמירות של שבת כנהוג (יש שאין אומרים זמירות האר"י "זל כנ"ל).

נוהגין אנשי מעשה ללמוד בכל סעודות ראש השנה משניות מסכת ראש השנה שבה ד' פרקים.

ברכת המזון: רצה, יעלה ויבוא ביום הזכרון הזה (ואם שכח יעלה ויבא, קודם שהתחיל ברכה ד' אומר "ברוך אתה ה' אשר נתן שבתות וכו'" כמובא בסידורים, ואם התחיל כבר ברכה ד', אז בלילה חוזר בשביל יעלה ויבא כדין כל יו"ט, אולם ביום אם שכח יעלה ויבא אינו חוזר, כי יש אומרים שמוותר להתענות ברה"ה, ויש אומרים שחוזרים. אבל אם שכח רצה או שניהם, חוזר. ואומרים הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת... הרחמן הוא יחדש עלינו את השנה הזאת וכו').

שחרית, בניגון המקובל, הש"ץ לובש קיטל וטלית. יש נוהגים לומר שיר היחוד (ליום שבת קודש) ושיר הכבוד קודם התפלה. קדיש יתום, אדון עולם וכו', ברכות השחר וסדר היום, (אחר פרשת התמיד אומרים ובוים השבת ואלו אומרים ובראשי חדישיכם), פסוקי דזמרה, נשמת, המלך, ישתבח, שיר המעלות ממעמקים, חצי קדיש, ברכו, (יוצרות כנהוג), הכל יודוך, א"ל אדון, לא"ל אשר שבת וכו', ברכות יוצר אור ואהבה רבה, קריאת שמע, שמונה עשרה של ר"ה כנהוג ומזכירין של שבת.

חזרת הש"ץ, כנהוג, ואומרים הפיוטים של ראש השנה שחל בשבת, בזכרון שופר אפתנו, ובכן וד' פקד את שרה וכו' מקדש השבת וישראל ויום הזכרון, קדיש תתקבל, (אין אומרים אבינו מלכנו), שיר של יום מזמור שיר ליום השבת, (יש אומרים פה לדוד ה' אורי), אתה הראת, ויהי בנסע הארון, (אין אומרים "ג מדות ותפלת רבש"ע בשבת), בריך שמי, ומוציאין ב' ספרי תורה, שמע ישראל, אחד הוא וכו' קדוש ונורא שמו, גדלו, על הכל, ויעזור ויגן.

קריאת התורה, בנורא אשקן וקורין (בנגון המיוחד) שבעה קרואים מ"וה' פקד את שרה" עד "מיים רבים" (בראשית כא, פסוקים א-ד), ומניח ספר תורה השני על הבימה ואומר חצי קדיש על שניהם, וקורין למפטיר בספר תורה השני בפרשת פינחס "ובחדש השביעי" עד "אשה לה", וב"מי שברך" אומר לכבוד השבת ולכבוד היום, וב"מי שברך" לחולה אינו אומר שבת הוא מלכוד העולם, וההפטרה "ויהי איש אחד" עד "משיו" (שמואל א-א, אב). בברכות וההפטרה אומר "על יום השבת הזה ועל יום הזכרון הזה" ומסיים "מקדש השבת וישראל ויום הזכרון". יקום פורקן (ואין אומרים אב הרחמים). אין תוקעין בשבת.

כשיש ברית מילה בבית המדרש, מלין לאחר אשרי (יש מלין לפני אשרי). אשרי יושבי ביתך, יהללו, ומכניסין ספרי התורה להיכל.

בקצת מקומות נוהגין בראש השנה שחל בשבת

הכנסת אורחים על ציון הבעל שם הק' ממכילשטאט

לאור המצב בנצב מאתנו השנה להקים אוהלים במקום, הן לתפילה והן לאכילה, ולכן לצערנו השנה לא תהיה שום התארגנות.

אנחנו מבקשים בכל לשון של בקשה מכל העולים לציון הק', לשמור על חוקי המדינה, הן מבחינת הבריאות והן מבחינת הנקיון והנרות, שלא יגרם חלילה חילול השם.

בברכת והסירתי מחלה מקרבך ותחל שנה וברכותיה

מודעה נחוצה

הציבור מתבקש להישמע להוראות הבטחון של המשטרה, ולציית להוראות ה"שמירה", כגון שלא להתקהל ליד ביהמ"ד וכדומה.

וכן הוראות שלטונות הבריאות, בשעת התפלות, אמירת תשליך, קידוש לבנה וכדומה.

וע"ז באעה"ח בתפלה לשומר ישראל שישמור שארית ישראל ושנזכה לשנת גאולה וישועה בכלל ובפרט.

הבית דין צדק

לגמור מוסף מוקדם, כדי שיהיה זמן לאכול הסעודה, להתפלל מנחה ולאכול סעודה שלישית עוד לפני שעה עשירית (זמנית, דהיינו 16.41).

מוסף, (המתפלל ביחידות אל יתפלל בג' שעות ראשונות, לפני 9.39). הש"ץ אומר "הנני" בנגון המקובל, חצי קדיש, שמונה עשרה, "את מוספי יום השבת הזה ויום הזכרון הזה", ובוים השבת שני כבשים", "ובחדש השביעי". אומרים "היום הרת עולם" ואין אומרים "ארשת".

חזרת הש"ץ, כנהוג, פיוטים, מלכיות זכרונות שופרות, ואומרים אחר כל סדר "היום הרת עולם" ואין אומרים "ארשת שפתינו". כורעים ב"עלינו", יש מקומות שרק השליח צבור כורע.

נשיאת כפים, ותערב, הטוב שמך ולך נאה להודות, הכהנים אומרים "יהי רצון", החזן אומר בלחש "או"א ברכנו בברכה המשולשת וכו'" וכשמגיע "לכהנים" אומר בקול רם (כשיש רק כהן אחד אינו אומר "כהנים" בקול רם) והקהל עונים "עם קדושך כאמור", אח"ז הכהנים מברכין "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וכו'", החזן מקריא להם מלה במלה והם עונים אחריו בקול רם. לפני "וישמרך" ולפני "ויחנך" אומרים "רבנו של עולם" ולפני "שלום" אומרים "היי רצון" ואחר כך "אדיר במרום" והכהנים אומרים "רבנו של עולם", ובכמה מקומות מאחרים באמירת "אדיר במרום" ו"רבנו של עולם" עד לאחר "היום תאמצנו", וברוב בתי התפלה באנטווערפן אין אומרים "רבנו של עולם" ו"יהי רצון" כשחל בשבת (יש שאין נושאים כפים בכלל כשחל בשבת).

קדיש שלם עם תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, (לדוד ה' אורי), (יש אומרים שיר הכבוד, ויש אומרים אחר שחרית).

יש שנוהגין כמנהג הגר"א, שאם גמרו מוסף אחר חצות, מתפללין מנחה גדולה תיכף לאחר מוסף.

קידוש, מקדשין על היין, זכור את יום השבת, תקעו בחדש שופר, יש אומרים קודם זה "וידבר משה", יש מקדימין גם "אלה מועדי". בברכת המזון אומרים רצה ויעלה ויבא (אם שכח עיין לעיל בליל ראש השנה).

סעודה שלישית: יש מחלקים סעודתם, דהיינו שמברכים ברכת המזון באמצע הסעודה ועושים הפסקה קטנה (טיול או שיעור בדברי תורה וכדומה) ונוטלין ידים לסעודה שלישית (לפני שעה עשירית, דהיינו 16.41). יש שאחר ברכת המזון אוכלין רק מזונות ויוציאין בזה.

אין שנים ביום ראש השנה אלא עוסקים בתורה ואומרים תהלים (ויושב בטל כישן דמי), ובשם האריז"ל דלאחר חצות מותר.

מנחה, קרבנות, אשרי ובא לציון, חצי קדיש, ואני תפילתי, ויהי בנסוע, וקוראים ג' קרואים בפרשת האזינו, יהללו, שמונה עשרה של ר"ה שחל בשבת, חזרת הש"ץ, (אין אומרים ציקתך). קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במנחה). והולכים

ייראוך עם שמש

תפלת שחרית בימות החול כותיקין

בביהמ"ד פשעווארסק

בכל יום חצי שעה לפני הנץ

סליחות ביום ב', צום גדלי', בשעה 6.00

בשאר הימים בשעה 6.10

בס"ד

ואין לנו שיעור רק התורה הזאת

בכל השנים היו עונות הכפרות נתרמים ע"י הצבור לטובת כלכלת תלמידי הישיבה שיחיו, וכיסו חלק נכבד מתקציב המזון.

השנה, עקב גזירת השחיטה וגם מצב הקורונה, אנו פונים בבקשה מיוחדת לכלל תושבי עירנו, להעלות על זכרונם את הישיבה הק' הנאבקת קשה על קיומה הגשמי, ולתרום את מותרת הכפרות לטובת ישיבתנו הק'.

ובזה תהיו שותפים נאמנים להחזקת התורה, ותזכו להכתב ולהחתם בספרן של צדיקים גמורים לאלתר לחיים טובים.

את התרומות ניתן למסור לעסקנים דלהלן - אישית או בתכתב הדואר:

הר"ר משה אללעך הי"ו - Haringrodestr. 55
הר"ר יעקב אלביצקי הי"ו - A. V. Dijkstraat 19
הר"ר אפרים פישל וואלף הי"ו - Consciencestr. 22
הר"ר ש. זאב שטרולי הי"ו - Marialei 24
הר"ר חיים אללעך הי"ו - Zurenborgstr. 26
הר"ר יצחק ווייסמאן הי"ו - Helenalei 22
או בחשבון הבנק של הישיבה:
Jeschawah Etz Chaim BE72 8505 4103 0616

בברכת כתיבה וחתימה טובה
הנהלת הישיבה

ל"תשליך" למחר ביום ב' דראש השנה.

ב' דראש השנה, יום א', ב' תשרי.

מאחרין להדלקת הנרות ולכל ההכנות ליו"ט שני עד לאחר שעה 20.36 (ר"ת: 20.59), ואומרים ברוך המבדיל בין קודש לקודש קודם שמכינים.

מברכין להדליק נר של יו"ט ושהחיינו (נכון שגם הנשים יכינו בגד חדש או פרי חדש לברכת שהחיינו בהדלקת הנרות, כמו שמכינים בקידוש, אבל הפרי לא תאכלנה קודם קידוש), ותזהרנה שלא תתא הפסקה בין הדלקת הנרות ואכילת הפרי שלאחר קידוש.

ערבית, כנהוג, ברכו, ופרוש, תקעו, חצי קדיש, שמונה עשרה של ר"ה, ותודיענו, לדוד מזמור כדאתמול, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במערב).

קידוש, יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן (יקנה"ז), בורא פרי הגפן, מקדש ישראל ויום הזכרון, בורא מאורי האש, המבדיל בין קודש לקודש, שהחיינו. יניח על השלחן פרי דש או ילבש בגד שצריך לברך שהחיינו עליהם, ויכוין בברכת שהחיינו לפטור גם אותם. (יש אוכלים הפרי החדש תיכף אחר קידוש, ויש אחר המוציא). אין עושין הסימנים בליל שני (יש נוהגין לעשות גם בליל שני).

שחרית, בניגון המקובל, הש"ץ לובש קיטל וטלית, יש מתחילין בשיר היחוד (של יום א') ושיר הכבוד.

ברכות השחר וסדר היום, פסוקי דזמרה, נשמת, המלך, ישתבח, שיר המעלות ממעמקים, חצי קדיש, ברכו, המאיר לארץ (יוצרות), יוצר אור ואהבה רבה, קריאת שמע, שמונה עשרה, חזרת הש"ץ, פיוטים (תעיר ותריע וכו'), פותחין הארון ואומרים אבינו מלכנו, קדיש תתקבל, שיר של יום, (לדוד ה' אורי), אתה הראת, י"ג מדות, רבנו של עולם, בריך שמי, ומוציאין שני ספרי תורה, שמע, אחד וכו' קדוש ונורא שמו, גדלו וכו', וקורין (בנגון המקובל) בס"ת ראשון חצות שמונה עשרה בפרשת וירא (בראשית כב פסוקים א-ד) מ"ויהי אבר הדברים" עד סוף הפרשה, חצי קדיש על שני הספרים, מפטיר בס"ת השני בפרשת פינחס כדאתמול, וההפטרה "כה אמר ה' מצא חן במדבר" (בירמיה לא) עד "רחם ארחמנו נאום ה'", (המשך בעמוד ד)

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

משה אריה קטינא טעמא לאה אילאוויטש
 בן הרב אברהם שמעון שליט"א בת הרב זלמן שליט"א
 קטינא (שטיבער) אילאוויטש (גאלד)
 אנטווערפן מאנסי

מאורשים
 מאנסי, כ' אלול תש"פ

יונתן בנימין שיק שולמית זלמא שפיגעל
 ב"ר מאיר נ"י בת ר' שמשון אליעזר נ"י
 שיק (גאלדשטיין) שפיגעל (פאלאק)
 אנטווערפן מאנסי

מאורשים
 אנטווערפן, כ"ד אלול תש"פ

מרדכי הלל יהודה גוטמאן דינה קויפמאן
 ב"ר דוד אברהם נ"י בת ר' יצחק שמעון נ"י
 גוטמאן (ווינבערגער) קויפמאן (הלפרין)
 אנטווערפן לייקווד

מאורשים
 לונדון, כ"ח אלול תש"פ

מוצאי תענית: 20.23 (לשיטת ר"ת: 20.54)

יום ה' האזינו, ו' תשרי: סליחות שלש-עשרה מדות ביום ה' האזינו (יום קריאת התורה), ויש אומרים אותו ביום ו' האזינו. בקצת מקומות אומרים סליחות באמצע הלילה.

ז' שלמים לקידוש לבנה: אור ליום ו' האזינו, ז' תשרי, מתחלת הלילה. אין מקדשין הלבנה עד מוצאי יום הכפורים (יש שמהדרין דוקא לפני יום הכפורים).

שבת שובה, פרשת האזינו, ח' תשרי.
 הדלקת הנרות: 19.14 (פלג המנחה: 18.18).

טקנות בני חקא

שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 18 september 237.45.14
 Justitia, Justitiestraat 81

op zaterdag 19 september 239.15.30
 Pieters, Lange Leemstraat 124

op zondag 20 september 248.54.39
 Pharma Thierie, Bresstraat 18

op maandag 21 september 239.24.38
 Eeuwfeest, Mechelsesteenweg 181

op dinsdag 22 september 238.25.35
 Anselmo, Anselmostraat 28

op woensdag 23 september 238.02.31
 Goed Apotheek, Lge Lozanastr. 81

op donderdag 24 september 239.36.08
 Coppens-Dercon, Statiestraat 160

Na 22u. op 18 september (ליל ש"ק א' די"ה):
 De-Wilde-Zee, Huidevettersstraat 38

Na 22u. op 19 september (ליל ב' די"ה):
 Orfus, Van Kerckhovenstraat 74

Na 22u.: 0903.92248 (1.50€ per min.)
 Dokter van wacht - 0900.10.512
הצללה: HATZOLOH - 03.289.00.00
הצלה חי לייפליין: 03.208.20.20 - Crisiscentrum

בית נאמן: baisneemon@gmail.com	שמירה: 03.218.91.00
קשת: 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאן: 03.500.8947	בקור חולים: 0.32.33.34.35
טאן-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ה.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רפב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ומועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייכעל: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טרונו: 03.808.44.82
מסילת: 0489.84.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חבריים: 03.80.80.424	מבל לבז: 03.232.22.27
Pinny's Data Bank - 0496.100.100	שלוח: 03.239.88.57
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
וטרה לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
	A TIME - 03.500.10.75

בר מצוה

ישראל שלמה מאיר ב"ר נתן אריה מילגראם נ"י

מספ' ר' יואל עסרטייכער-האניג נ"י

עוד עשרה קולות, להשלים מאה קולות. תתקבל עד סוף הקדיש, ויש תוקעין אחר גמר כל הקדיש. אין כאלקינו, עלינו, (לדוד ה' אורי), (יש אומרים שיר הכבוד, ויש אומרים אחר שחרית). והמתפללין בנוסח אשכנז תוקעין עוד שלשים קולות להשלים למאה קולות.

יש נוהגין כמנהג הגר"א שאם גמרו מוסף אחר חצות מתפללין מנחה גדולה תיכף לאחר מוסף. יש אומרים שאז אין אומרים "אבינו מלכנו" אחר מנחה.

קידוש, מקדשין על היין, תקעו בחדש שופר, יש אומרים קודם זה "וידבר משה", ויש מקדימין גם "אלה מועדי". בברכת המזון אומרים יעלה ויבא (אם שכח עיין לעיל בליל ראש השנה).

מנחה, קרבנות, אשרי, ובא לציון, חצי קדיש, שמונה עשרה של ר"ה, חזרת הש"ץ, אבינו מלכנו, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במנחה).

תשליך: נוהגין ללכת אל הנהר לומר "תשליך" (יש מקומות שאומרים תשליך ביום שאומרים י"ג מדות, לאחר מנחה, או ביום שלפניו).

מוצאי יום טוב: 20.34 (לשיטת ר"ת: 20.57)

צום גדליה, יום ב' האזינו, ג' תשרי, הוא תענית ציבור.

ערבית, של חול כנהוג, בשמונה-עשרה זכרנו, מי כמוך, המלך הקדוש, אתה חוננתנו, המלך המשפט (אומרים) "המלך המשפט" בכל תפלות החול של עשיית, ואם שכח ואמר "מלך אוהב צדקה ומשפט" אינו חוזר, וכתוב, בספר. אחר שמונה-עשרה קדיש תתקבל, עלינו, (לדוד ה' אורי).

הבדלה, עושים הבדלה על הכוס, בורא פרי הגפן, המבדיל בין קודש לחול, (לא נר ולא בשמים).

בעשיית, בימי החול מוסיפין "שיר המעלות ממעמקים" בין ישתבח לקדיש שלפני ברכו, ובשמונה-עשרה מוסיפין זכרנו, מי כמוך, המלך הקדוש, המלך המשפט, וכתוב ובספר. ואחר שמונה עשרה בשחרית ובמנחה אומרים אבינו מלכנו. נוהגין שאין עושים נישואין בעשיית.

תחלת תענית: בבוקר בשעה 5.47

משכימין לסליחות, (וכן בכל עשיית), תפלה כנהוג, שיר המעלות ממעמקים, בשמונה-עשרה זכרנו, מי כמוך, המלך הקדוש, המלך המשפט, וכתוב, בספר. בחזרת הש"ץ זכרנו וכו' כנ"ל, ענו ברכה לעצמה בין גואל לרופא, אחר שמונה-עשרה אבינו מלכנו, תחנון, חצי קדיש, (יש נוהגין לומר י"ג מדות בשעת הוצאת ספר תורה בכל עשיית), קריאת התורה ג' גברי בפרשת כיתשא בקריאת "ויחל" (בדילוג), והצבור אומר בקול רם הפסוקים: שוב מחרון אפך - י"ג מדות ה' ה' - וסלחת וכו' (אבל העולה יאמר יחד עם הקורא), חצי קדיש, אשרי, למנצח, ובא לציון, קדיש תתקבל, יהללו, שיר של יום, אין כאלקינו, עלינו, לדוד ה' אורי.

מנחה, הש"ץ והבעל קורא מתעטפים בטלית, קרבנות, אשרי, חצי קדיש, מוציאים ס"ת וקורין ג' גברי ב"ויחל". אחר קריאת התורה אין אומרים חצי קדיש, השלישי הוא המפטיר, הפטרת "דרשו" (ישעיה נה) עד "אקבץ עליו לנקבציו", ומברך הברכות עד "מגן דוד", יהללו, חצי קדיש, שמונה-עשרה, זכרנו, מי כמוך, המלך הקדוש, המלך המשפט, ענו בשומע תפלה, וכתוב, בספר.

חזרת הש"ץ, זכרנו וכו' כנ"ל, "עננו" בין גואל לרופא כמו בשחרית, ואומרים ברכת כהנים. אבינו מלכנו, (יש אומרים תחנון בכל תפלת מנחה), קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במנחה).

להסיר מכשול
 בשוק נמכרים רמונים המיובאים מא"י ומחוייבים במצוות התלויות בארץ.
 *
 ב-koopjes השבוע, במודעה של kread נדפסו שמות שאינם נמחקים, וצרכים גניזה.

שמות לגניזה
 עקב המצב אפשר להביא שמות בימים אלו רק בתיאום מראש במס' 0488.052.516

מתוך לוח הקהלה (המשך)
 ברכות ההפטרה.

אחר קריאת התורה תוקעין בשופר. וכשיש ברית מילה בביהכ"ס מלין לפני תקיעת שופר.

תקיעת שופר: אין תוקעין בשופר לפני הנץ החמה, דהיינו בשעה 7.26, אולם בשעת הדחק יוצאין בתקיעת שופר מעלות השחר ואילך.

מדקדיקין לחזור אחר תוקע שיהיה הגון, בן תורה ובעל מעשים טובים, וכן המקריא. אומרים קודם התקיעות ז' פעמים למנצח (תהלים מז), ואומרים מן המצר ופסוקי קר"ש ט"ו, ומברך התוקע "אשר קדשנו במצותיו וצונו לשמוע קול שופר", שהחינו, ויכוין התוקע להוציא את כל השומעין, והשומעין יכוונו לצאת. ותוקעין ג"פ תשרי: תקיעה, שברים-תרועה, תקיעה, וג"פ תשרי: תקיעה, שברים-תקיעה, וג"פ תר"ת: תקיעה, תרועה, תקיעה (אסור להפסיק בכל בבא של תשרי"ת או תר"ת בקול שופר שאין שייך לכאן, ואף לא לכפול השברים או התרועה אחר שנגמרו כהלכה, ואם הפסיק בקול אחר חוזר לתחלת הבא).

התקיעות שבתפלת מוסף (תקיעות דמעומד) צריך הקהל לשמוע מעומד, וכבר נהגו שגם התקיעות שלפני מוסף (תקיעות דמיושב) שומעים בעמידה.

כל הקולות כשרים בשופר, ובלבד שלא יהיה קול הברה. אסור להפסיק באמצע השלשים קולות אם לא מענין התקיעות והתפלות, וגם אח"כ אין ראוי להפסיק עד אחר כל התקיעות, ואם שח אינו צריך לחזור ולברך, ואם עשה צרכיו מברך "אשר יצר". (יש אומרים יהיה רצון שבין הסדרים, ויזהרו שלא להוציא השמות בפה). אומרים "אשרי העם יודעי תרועה" ואשרי יושבי ביתך, לדוד מזמור (יש אומרים מזמור לדוד - מט"א ועוד), יהללו, ומכניסין ספר תורה להיכל.

מוסף, (המתפלל ביחידות אל יתפלל בג' שעות ראשונות, לפני 9.40). הש"ץ אומר "הנני" בגגון המקובל, חצי קדיש, שמונה-עשרה, "את מוספי יום הזכרון הזה", "ובחדש השביעי". נוהגין לתקוע גם בתפלת לחש ג' פעמים תשרי"ת, ג' פעמים תשרי"ת וג' פעמים תר"ת אחר מלכיות זכרונות ושופרות, כמו בחזרת הש"ץ, (יש מקומות שהמקריא מקריא גם בלחש), ואומרים "היום הרת עולם" ואין אומרים "ארשת", (ובנוסח אשכנז נהגו שלא לתקוע בלחש).

חזרת הש"ץ, כנהוג, ואומרים הפיוטים שלא נאמרו אתמול מחמת השבת, תוקעין תשרי"ת, תשרי"ת ותר"ת אחר מלכיות זכרונות ושופרות, ואומרים אחר כל סדר מהתקיעות "היום הרת עולם" ו"ארשת שפתינו" כנהוג. כורעים ב"עלינו", יש מקומות שרק השליח צבור כורע.

נשיאת כפים, ותערב, הטוב שמך ולך נאה להודות, הכהנים אומרים "יהי רצון", החזן אומר בלחש "או"א ברכנו ברכה המשולשת וכו'" וכשמגיע ל"כהנים" אומר בקול רם (כשיש רק כהן אחד אינו אומר "כהנים" בקול רם) והקהל עונים "עם קדושך כאמור", אח"ז הכהנים מברכין "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וכו'", החזן מקריא להם מלה במלה והם עונים אחריו בקול רם. לפני "וישמרך" ולפני "ויחנך" אומרים "רבונו של עולם" ולפני "שלום" אומרים "יהי רצון" ואחר כך "אדיר במרום" והכהנים אומרים "רבונו של עולם", ובכמה מקומות מאחרים באמירת "אדיר במרום" ו"רבונו של עולם" עד לאחר "היום תאמצנו".

קדיש שלם עם תתקבל, וקודם שאומר הש"ץ "תתקבל" תוקעין תשרי"ת, תשרי"ת ותר"ת, שהם